DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chişinău, bd. Ştefan cel Mare nr.105 www.parlament.md

23 martie 2012 VM Nr. 69

Biroului permanent
al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind indicarea preţurilor.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Cu respect,

Deputat în Parlament
Valeriu MUNTEANU

Cojocaru Vadim Cojocaru

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr. 585
23. 03 2012
Ora

proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
privind indicarea preţurilor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Scopul şi obiectivele legii

Scopul prezentei legi este protecţia drepturilor consumatorilor prin reglementarea modalităţii de indicare a preţului de vânzare la produsele din suprafeţele de vânzare.

Articolul 2. Noţiuni generale

În sensul prezentei legi, se definesc următorii termeni:

indicator de preţ — purtător de informaţie (hârtie, carton, material plastic etc.) privind denumirea mărfii, costul/preţul, cantitatea şi calitatea produsului şi care reflectă diverse caracteristici ale acestuia;

etichetă — orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conţine elemente de identificare a produsului şi care însoţeşte produsul sau este fixat pe ambalajul acestuia;

preţ de vânzare — preţul final al unei unităţi de produs sau al unei cantităţi din produs, incluzând TVA, adaosul comercial şi toate celelalte taxe;

preţ unitar (preţ pe unitatea de măsură) — preţul final, incluzând TVA şi toate celelalte taxe, pe unitatea de măsură din produs (kilogram, litru, metru, metru pătrat, metru cub etc.) sau unitatea cantitativă unică din produs care se foloseşte la comercializarea unor produse specifice;

discount (rabat comercial) — reducere din preţul producătorului / unităţii comerciale oferită în condiţii egale pentru toţi consumatorii;

preţ de achiziţie — preţul producătorului de peste hotare / reprezentantului oficial al acestuia, diminuat cu suma rabatului comercial acordat, indicat în documentele primare, cu luarea în calcul a drepturilor de import achitate, a cheltuielilor de transport (după caz, în funcţie de condiţiile de livrare), recalculat în moneda naţională (lei), conform cursului de schimb valutar oficial stabilit de Banca Naţională a Moldovei la data efectuării operaţiunii de vămuire;

preţ de producere — preţul producătorului autohton diminuat cu suma rabatului comercial acordat, indicat în documentele primare;

adaos comercial — component al preţului, care reprezintă diferenţa dintre acesta şi preţul de achiziţie/livrare a mărfurilor, indicat în documentele primare;

produs — bun material destinat pentru consum sau utilizare individuală;

produse comercializate în vrac — produse ce nu sunt preambalate şi sunt măsurate sau cântărite în prezenţa cumpărătorilor/consumatorilor;

produs preambalat — produs destinat pentru vânzare, ambalat în întregime sau parţial în lipsa consumatorului, având o valoare determinată, indicată pe ambalaj, corespunzând valorii nominale, ce nu poate fi schimbat fără deschiderea sau deteriorarea ambalajului;

produs alimentar — orice substanţă sau produs prelucrat, parţial prelucrat sau neprelucrat, destinat spre a fi consumat sau presupus de a fi consumat de către om. Termenul include băuturile, inclusiv apa potabilă şi minerală îmbuteliate, guma de mestecat, aditivii alimentari, asistenţii tehnologici, suplimentele alimentare şi orice alte substanţe, integrate intenţionat în alimente pe parcursul fabricării, preparării, manipulării sau tratării alimentului. Termenul nu include substanţele utilizate numai ca medicamente, produsele cosmetice, tutunul şi produsele din tutun, apa potabilă neîmbuteliată;

consumator — orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse pentru necesităţi care nu sunt legate de activitatea de întreprinzător sau profesională;

vânzător — orice persoană juridică sau fizică autorizată pentru activitate de întreprinzător, care desfăşoară activitate comercială în relaţiile cu consumatorii;

vânzare la distanţă – formă de vânzare cu amănuntul care se desfăşoară în lipsa prezenţei fizice simultane a consumatorului şi a vânzătorului, în urma unei oferte de vînzare efectuate de acesta din urmă, care în scopul încheierii contractului, utilizează exclusiv tehnici de comunicaţie la distanţă;

suprafaţă de vânzare (suprafaţă comercială) — suprafaţa destinată accesului consumatorilor pentru cumpărarea produselor, expunerii produselor oferite, plăţii acestora şi circulaţiei personalului angajat pentru derularea activităţii mai mare de 20 mp. Nu se consideră suprafeţe de vânzare cele destinate depozitării şi păstrării produselor, desfăşurării activităţilor de producţie, birourilor şi anexelor.

Capitolul II
MODUL DE INDICARE A PREŢURILOR

Articolul 3. Indicarea preţurilor

(1) Orice produs pus în vânzare se expune în mod obligatoriu cu indicarea preţului. Neindicarea preţului constituie contravenţie şi se sancţionează conform legislaţiei în vigoare.

(2) Indicarea preţului se realizează prin indicatorul de preţ amplasat pe produse sau lângă acestea în imediata apropiere, ori poate fi cuprins într-o listă sau într-un catalog, împreună cu preţurile altor produse. Nu trebuie să existe nici o îndoială în ceea ce priveşte produsul la care se referă preţul.

(3) Indicarea preţurilor se face astfel încît consumatorul aflat în suprafaţa de vânzare să le poată vedea în locurile de prezentare fără a întreba vânzătorul.

(4) În cazul în care preţurile se află în vitrinele exterioare, acestea se indică astfel încât consumatorul să le poată vedea cu uşurinţă fără a intra în suprafaţa de vânzare.

(5) Prețul de vânzare, prețul unitar și prețul de achiziție sau de producere se indică la vedere într-o formă clară, vizibilă și ușor de identificat. Prețul de vânzare și prețul unitar se indică cu aceleași dimensiuni ale cifrelor, iar prețul de achiziție — nu mai mic de 1/2 din dimensiunea prețului de vânzare.

(6) În unitățile de alimentație publică prețurile se indică în meniu (lista de bucate) sau în catalogul de prețuri (pentru băuturi).

(7) Responsabilitatea pentru indicarea prețului revine vânzătorului.

Articolul 4. Valuta prețului

(1) Prețul de vânzare, prețul unitar și prețul de achiziție sau de producere se indică în valută națională.

(2) Vânzătorul poate oferi și informații în legătură cu prețurile în alte valute, dar acestea trebuie să fie clare și ușor de înțeles și să nu depășească dimensiunile prețului în valută națională.

Articolul 5. Prețul de vânzare

(1) Prețul de vânzare include prețul de achiziție sau de producere și adaosul comercial.

(2) Prețul de vânzare nu poate fi mai mic decât prețul de la producător, cu excepția reducerilor sau lichidărilor de stoc, cu mențiunea respectivă.

Articolul 6. Indicatorul de preț.

(1) Indicatorul de preț nu trebuie să fie de natură să inducă consumatorul în eroare.

(2) Indicatorul de preț urmează să conțină în mod obligatoriu:

a) denumirea obișnuită în limba română sau denumirea comercială sub care este comercializat produsul, sau, în lipsa acesteia, o descriere a produsului;

b) cantitatea netă sau volumul (unități de volum pentru produsele lichide și unități de masă pentru celelalte produse) — pentru produsele alimentare sau numărul de unități — pentru produsele nealimentare;

c) prețul de vânzare, corespunzător cantității preambalate. Pentru produsele vândute în vrac este obligatorie indicarea numai a prețului unitar;

d) prețul unitar. Nu este necesar să se indice prețul unitar dacă acesta este identic cu prețul de vânzare;

e) prețul de achiziție sau de producere cu mențiunea „preț de achiziție" sau, respectiv, „preț producător";

f) locul de origine sau de proveniență.

(3) În afară celor enumerate la alin. (2), indicatorul de preț poate conține și alte informații, dar care nu trebuie să ducă în eroare consumatorul:

a) discountul, conform prevederilor art. 8 al prezentei legi;

b) calitatea produsului;

c) datele de identificare ale producătorului;

d) alte mențiuni.

(4) Alături de prețul de vânzare este permisă și indicarea prețului fără TVA sau alte taxe incluse, cu condiția ca dimensiunile acestuia să nu depășească 25% din dimensiunile prețului de vânzare.

(5) În cazurile când denumirea mărfii, cantitatea și calitatea sunt indicate pe ambalaj, pot fi folosite indicatoare care arată numai prețurile articolului în cauză.

(6) Indicatoarele de preț nu privează consumatorul de dreptul de a cere de la vânzător, prezentarea, la solicitarea acestuia, pe lângă informațiile furnizate prin etichetare și indicatoare de preț, alte informații veridice și utile, care îl interesează, vizând prețul și caracteristicile de consum ale mărfurilor (în cazul produselor alimentare — informația vizând componența, valoarea energetică, conținutul de substanțe nocive), condițiile de procurare, obligațiile de garanție și modul de formulare a pretențiilor, modalitățile și regulile de folosire a mărfurilor, termenele și condițiile de păstrare și de utilizare inofensivă.

Articolul 7. Reguli speciale cu privire la indicatorul de preț

(1) Se exceptează de la indicarea prețului unitar și prețului de achiziție sau producător:

a) alimentele care fac obiectul consumului pe loc în unități de alimentație publică, structuri de primire turistice, cinematografe, teatre, instituții de învățământ, spitale, cămine și tabere pentru copii și tineret;

b) produsele preambalate în cantități mai mici de 50 grame sau 50 mililitri, precum și cele mai mari de 10 kilograme sau 10 litri;

c) produsele preambalate vândute prin intermediul unităților comerciale mobile;

d) produsele vândute prin distribuitor automat;

e) produsele care se oferă spre vânzare prin licitație;

f) obiectele de arta sau de anticariat;

g) produsele furnizate cu ocazia prestării unor servicii.

(2) Nu este necesară indicarea prețului unitar și prețului de achiziție sau de producător, în cazul în care informația despre prețul pe unitatea de măsură, nu ar folosi consumatorului sau ar crea confuzii, respectiv:

a) publicitatea cu timp scurt de expunere, în care informația poate crea confuzii;

b) ofertele promoționale în care prețul a fost redus datorită deteriorării produsului și/sau pericolului ca acesta să se deterioreze;

c) produsele asortate vândute într-un singur ambalaj, la care prețul pe unitatea de măsura al fiecărui produs sau indicarea prețului unui singur produs ar crea confuzie.

Articolul 8. Discountul

(1) Orice reducere de preț trebuie indicată în mod clar, astfel încât să nu existe nici o îndoială în privința prețului care trebuie plătit.

(2) În cazul vânzării produsului cu preţ redus (discount), lichidărilor de stoc, vânzărilor promoţionale, cu excepţia acţiunilor de lansare ori promovare de produse, indicatorul de preţ va conţine în mod obligatoriu indicarea preţului vechi şi preţului nou, prin menţionarea noului preţ lângă preţul anterior, barat sau prin menţiunile „preţ nou", „preţ vechi" lângă sumele corespunzătoare sau prin menţionarea procentului de reducere şi a preţului nou care apare lângă preţul anterior, barat.

(3) Preţul vechi urmează a fi indicat lizibil şi fără echivoc, cu dimensiunile cifrelor nu mai mici de 1/2 din dimensiunea cifrelor preţului nou.

(4) Indicarea discountului care nu corespunde reducerii practicate efectiv din preţul de vânzare stabilit pentru ultimile 30 de zile, echivalează cu întocmirea indicatoarelor de preţ cu încălcarea regulilor stabilite şi se sancţionează corespunzător.

Articolul 9. Publicitatea

(1) Indicarea preţului de vânzare, preţului unitar şi a discountului este obligatorie pentru orice tip de publicitate în care se face referire la preţ.

(2) Indicarea preţului în materialele publicitare se face respectând dispoziţiile prezentei legi.

Articolul 10. Vânzarea la distanţă şi teleshoppingul

(1) Dispoziţiile prezentei legi referitoare la indicatoarele de preţ se aplică în mod corespunzător şi produselor oferite spre vânzare la distanţă sau teleshopping, respectându-se principiile de bună practică comercială în tranzacţiile la distanţă.

(2) Suplimentar dispoziţiilor art. 6, vânzătorul este obligat să afişeze corespunzător şi cheltuielile de livrare, dacă este cazul.

Capitolul III
RĂSPUNDEREA

Articolul 11. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Încălcarea prezentei legi atrage răspundere civilă şi contravenţională în condiţiile legii.

(2) Vânzătorul răspunde doar pentru incorectitudinile din indicatorul de preţ, greşelile de pe ambalaj nefiindu-i imputabile.

Articolul 12. Organele de supraveghere şi control

(1) Lipsa indicatoarelor de preţuri la produsele existente în suprafeţele de vânzare sau a meniurilor la mărfurile destinate comercializării se constată de către organele afacerilor interne.

(2) Verificarea autenticităţii şi corectitudinii informaţiilor indicatoarelor de preţ se efectuează de către Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor, în baza documentaţiei vânzătorului.

(3) Vânzătorul este obligat să prezinte informații complete și veridice organului cu drept de control.

Articolul 13. Verificarea informațiilor indicatoarelor de preț

(1) În scopul verificării autenticității și corectitudinii informațiilor indicatoarelor de preț, inspectorii organului prevăzut la art. 12, alin. (2) sunt în drept:
   a) să solicite de la vânzător documentele și informațiile necesare pentru verificarea autenticității prețurilor;
   b) să întocmească acte de control;
   c) să elibereze prescripții privind înlăturarea neconformităților depistate;
   d) să efectueze alte acțiuni prevăzute de lege.

(2) Procesele-verbale cu privire la contravenții se încheie și se remit spre examinare în condițiile legislației contravenționale.

(3) La efectuarea controlului de către organul abilitat, în baza reclamației consumatorului, vânzătorul suportă toate cheltuielile aferente.

Articolul 14. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Vânzătorul culpabil este tras la răspundere contravențională, inclusiv pentru:
   a) lipsa indicatoarelor de prețuri sau a meniurilor la mărfurile destinate comercializării ori întocmirea lor cu încălcarea regulilor stabilite;
   b) încălcarea cerințelor prescrise sau declarate prin neinformarea consumatorului despre prețul produsului (în cazul produselor preambalate – prețul pentru o unitate de măsură și prețul de vânzare a cantității preambalate).

(2) În cazul prezentării unor informații incomplete, greșite sau al neinformării, consumatorul poate pretinde recuperarea prejudiciilor cauzate în temeiul legislației civile, făcând dovada prejudiciului cauzat.

(3) Valoarea prejudiciului se calculează din prețul de vânzare, indiferent de natura omisiunii.

Capitolul IV
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 15.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 iulie 2012.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul legii privind indicarea preţurilor

Proiectul legii a fost elaborat în scopul protecţiei drepturilor consumatorilor prin reglementarea modalităţii de indicare a preţului de vânzare la produsele existente în suprafeţele de vânzare, oferite de comercianţi consumatorilor, în scopul informării complete, corecte şi precise a acestora, precum şi racordării la standardele comunitare (în particular, corespunderea cu directiva Parlamentului European nr. 98/6/EC).

La momentul actual, domeniul dat este reglementat fracţionar prin o multitudine de acte legislative (cum ar fi *Legea nr. 105 din 13.03.2003 privind protecţia consumatorilor, Legea nr. 78 din 18.03.2004 privind produsele alimentare, Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerţul interior* ş.a.), inclusiv acte subordonate legii (*Hotărârea Guvernului Nr. 966 din 18.10.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de indicare a preţurilor produselor oferite consumatorilor spre comercializare, Hotărârea Guvernului Nr. 883 din 02.08.2006 cu privire la unele măsuri de protecţie a consumatorilor, Hotărârea Guvernului Nr. 65 din 26.01.2001 cu privire la aprobarea Regulilor de comercializare cu amănuntul a unor tipuri de mărfuri alimentare şi nealimentare* ş.a.), iar proiectul propus vine să sistematizeze reglementările naţionale şi introduce reglementări noi.

Consumatorul este cel mai vulnerabil participant al relaţiilor comerciale şi necesită o protecţie specială, pe care acest proiect vine să o asigure în domeniul indicării preţurilor şi informării complete, sub toate aspectele, asupra preţului produselor şi serviciilor oferite.

Proiectul legii reglementează domeniul afişării preţurilor, cum ar fi: indicatoarele de preţ şi conţinutul acestora, valuta preţului, reguli specifice privind indicarea preţurilor în publicitate şi vânzare la distanţă, etc.

În societatea modernă, consumatorii sunt supuşi unui tir informaţional fără precedent, ce creează dificultăţi în determinarea corectă a informaţiei prezentate. Proiectul propune o serie de soluţii menite să reglementeze afişarea fără echivoc a preţurilor de vânzare, astfel încât consumatorii să se orienteze mai bine în spaţiul informativ dintre vitrine.

O noutate legislativă importantă constituie menţionarea în indicatorul de preţ a preţului de producere sau de achiziţie, fapt ce va exclude situaţiile în care vânzătorul ar putea solicita preţuri exagerate pentru un produs sau serviciu, mai ales în cazul în care compararea preţului ar fi dificilă (de exemplu, în cazul vânzărilor în afara spaţiilor comerciale) sau când cumpărătorul este pus într-o situaţie dificilă (urgenţă, stare de necesitate etc.) şi, credem, va descuraja comercianţii în practicarea adaosurilor comerciale excesive.

De asemenea, sunt frecvente situaţiile când comercianţii, pentru atragerea cumpărătorilor, indică preţul fără TVA sau alte taxe ascunse, astfel încât consumatorii sunt deseori duşi în eroare. Pentru a eradica asemenea comportamente neloiale, proiectul propus stabileşte obligativitatea indicării alături

de prețul fără TVA, a prețului cu toate taxele incluse, care trebuie să fie de dimensiuni mai mari.

O propunere nu mai puțin importantă se referă la indicarea denumirii produselor în limba română sau denumirea comercială sub care este comercializat produsul, pentru evitarea confuziilor și contribuirea la crearea unui spațiu lingvistic adecvat.

Acest proiect suplinește un vid legislativ existent, deoarece inclusiv sancțiunile prevăzute pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se regăsesc deja în Codul Contravențional (art. 273, 344), proiectul legalizează doar specificul aplicării acestora.

Necesitatea adoptării prezentei legi este incontestabilă, date fiind multitudinea de relații comerciale în care indicarea prețului are un rol determinant: utilitatea informării univoce a consumatorilor și indispensabilitatea unui cadru normativ coerent.

Aprobarea proiectului de lege va permite ajustarea cadrului normativ din domeniul indicatoarelor de preț și va contribui la sporirea accesului consumatorilor la informație.

Deputat în Parlament

Valeriu Munteanu
Vadim Cojocaru